

ชื่อเรื่อง เมื่อน้ำท่วมภาคใต้ของไทยไม่ใช่เรื่องปกติอีกต่อไป

เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ทางภาคเหนือตอนบนของไทยผ่านไปได้เพียงไม่กี่เดือน ประเทศไทยก็ได้เผชิญอุทกภัยครั้งใหญ่อีกครั้ง คราวนี้ปักหมุดอยู่ที่จังหวัดชายแดนใต้ของไทย

ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ขนานข้างด้วยทะเลอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ภาคใต้นับว่าเป็นพื้นที่ที่คุ้นเคยกับพายุ ฝนตก น้ำท่วมภูมิภาคหนึ่งของประเทศ แต่เมื่อเวลาผ่านไป คนในพื้นที่สังเกตเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากฝนตามฤดูกาลของภาคใต้ในช่วงเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ก็เป็นมากกว่าฝนตามฤดูกาล

เมื่อน้ำท่วมเริ่มบ่อยขึ้น จากปีละ 1 ครั้ง กลายเป็นปีละหลายครั้ง ผู้ได้รับผลกระทบเริ่มขยายเป็นวงกว้างมากขึ้นเรื่อยๆ หลายครั้งถึงแม้จะไม่ได้เกิดจากพายุ แต่ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ก็สามารถทำให้น้ำท่วมได้เช่นเดียวกับเหตุการณ์ครั้งนี้

ภัยพิบัติครั้งนี้ จังหวัดชายแดนใต้พบเจอฝนตกต่อเนื่องยาวนานมาตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน ตกลากยาวและหยุดเป็นช่วงสั้นๆ จนมาถึงวันที่ 26 พฤศจิกายน ฝนตกติดต่อกันไม่หยุดติดต่อกันมากกว่า 48 ชั่วโมง พื้นดินอุ้มน้ำจนเต็มพิกัด ส่งผลให้ในคืนวันที่ 26 พฤศจิกายน น้ำจำนวนมหาศาล เริ่มไหลเข้าสู่ชุมชนต่างๆ อย่างรวดเร็ว ท่ามกลางสายฝนที่ไม่ทิ้งช่วง ทำให้การอพยพ ขนย้ายคนและสิ่งของทำได้ยากกว่าที่ควรจะเป็น เพียงไม่กี่ชั่วโมงหลังจากนั้น อุทกภัยครั้งนี้ก็ได้ขยายแผ่จนเต็มพื้นที่ บางพื้นที่มีปริมาณน้ำฝนมากถึง 500 มิลลิเมตรในเวลาเพียง 24 ชั่วโมง

คนเฒ่าคนแก่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดยะลา หลายคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าตั้งแต่เกิดมาครั้งนี้ถือเป็นอุทกภัยครั้งที่หนักหนาสาหัสที่สุด ขนาดอุทกภัยครั้งใหญ่ในปี 2531 ก็ยังเทียบไม่ได้ เพราะความเสียหายไม่ได้กระจายไปเกือบทุกพื้นที่แบบครั้งนี้

แม้ว่าจังหวัดชายแดนใต้จะเคยเผชิญเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่มาแล้วหลายครั้ง แต่ไม่มีครั้งไหนที่ความเสียหายกินพื้นที่มากขนาดนี้ ชุมชนหลายแห่งที่ไม่เคยเกิดเหตุ น้ำท่วมเลยสักครั้ง แต่ครั้งนี้ก็ไม่รอด

อุทกภัยในภาคใต้ 2567 มีประชาชนได้รับความเดือดร้อนรวม 6 จังหวัด มากกว่า 300,000ครัวเรือน มีผู้เสียชีวิตถึง 25 ราย เมื่อน้ำจำนวนปริมาณมหาศาลและตกติดต่อกันเป็นเวลานาน จนน้ำเข้าท่วมทุกพื้นที่ ทำให้การเข้าช่วยเหลือทำได้อย่างล่าช้าและยากลำบาก

เกิดอะไรขึ้นกันแน่? ผศ.ดร.ธรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์ นักวิทยาศาสตร์ทางทะเล และอาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้โพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊ก ว่า เกิดจากสภาพภูมิอากาศสุดขั้ว Extreme Weather ที่ไทยกำลังเผชิญ

“ฝนตกภาคใต้ในช่วงนี้เป็นประจำทุกปี แต่โลกร้อนทำให้น้ำในทะเลระเหยมากขึ้น อากาศยิ่งร้อนเพิ่มทุก 1 องศา อุณหภูมิเพิ่ม 7% เมฆยุคโลกร้อนจึงเต็มไปด้วยน้ำฝนตกในช่วงเวลาเท่าๆ เดิม แต่ปริมาณน้ำจากฟ้ามากกว่าเดิม เราจะเห็นข่าวว่าปริมาณน้ำฝนสะสมหลายแห่งเกิน 300 มม. เยอะมากจนผิดปกติ”

อีกสาเหตุหนึ่งที่นักวิชาหลายคนมีความเห็นตรงกันก็คือเป็นช่วงที่ไทยเข้าสู่ภาวะลานีญารอบใหม่ ทำให้มีปริมาณฝนมากกว่าค่าเฉลี่ย โดยเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมาได้เกิดอุทกภัยในภาคเหนือ และต่อมาในเดือนพฤศจิกายนก็เกิดอุทกภัยที่ภาคใต้

ถึงแม้เหตุการณ์อุทกภัยชายแดนใต้นี้ จะค่อยๆ คลี่คลายลง แต่ประชาชนยังไม่สามารถไว้วางใจสถานการณ์นี้ได้ เพราะอาจมีความเสี่ยงที่จะประสบอุทกภัยลากยาวไปจนถึงต้นปี 2568 (1) คนในพื้นที่จึงยังต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

ผลจากการศึกษาเมื่อปี 2564 พบว่าประเทศไทยมีความเสี่ยงด้านภูมิอากาศโลก อันดับที่ 9 ของโลก จากทั้งหมด 180 ประเทศ (2) ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศสุดขั้ว (Extreme Weather) ซึ่งรุนแรงขึ้นอย่างไม่เคยพบมาก่อน จากเหตุการณ์อุทกภัยครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้นที่ภาคเหนือและล่าสุดที่ภาคใต้ของ ไทย พอจะเป็นสิ่งยืนยันผลการศึกษาได้

ฝนตกหนักและน้ำท่วมรุนแรงคือ 1 ใน 4 สภาพอากาศสุดขั้ว ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่คนไทยกำลังเผชิญ ซึ่งอีก 3 สภาพอากาศนั้น ได้แก่ คลื่นความร้อนที่สูงขึ้น ความแห้งแล้งที่ยาวนานขึ้น และ การเพิ่มขึ้นของไฟป่า

สิ่งหนึ่งที่ช่วยเร่งให้เกิดสภาพอากาศสุดขั้ว มาจากการปลดปล่อยคาร์บอนเข้าสู่ชั้นบรรยากาศของมนุษย์ โดยเฉพาะจากคนที่รวยที่สุด 1% ของโลกนี้ ในขณะที่คนจนที่สุด 50% ของโลกปลดปล่อยคาร์บอนน้อยที่สุด กลับเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศมากที่สุด

ตราบดีที่มนุษย์เรายังไม่สามารถชะลอการปล่อยคาร์บอนได้ สภาวะโลกร้อนกลายเป็นโลกเดือด ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เป็นสถิติใหม่ หรือประวัติศาสตร์ครั้งใหม่ก็จะเกิดขึ้นและรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

บรรณานุกรม

ประวิษฐา สุวรรณกุล. (2567). เมื่อน้ำท่วมภาคใต้ของไทยไม่ใช่เรื่องปกติอีกต่อไป. สืบค้น 17 ธันวาคม 2567, จาก <https://www.greenpeace.org/thailand/story/54168/climate-emergency-flood-south-thailand-2024/>

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

- จากบทความ ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดฝนตกหนักและน้ำท่วมรุนแรง
 - การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Climate Change)
 - ภาวะลานีญา (La Niña)
 - ความร้อนที่ทำให้น้ำในทะเลระเหยมากขึ้น
 - ถูกทุกข้อ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 4. ถูกทุกข้อ บทความระบุว่าทั้งโลกร้อน ภาวะลานีญา และการระเหยของน้ำในทะเลเป็นปัจจัยที่ทำให้ฝนตกหนักขึ้น

กระบวนการอ่าน: การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในการอ่าน

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: แหล่งข้อมูลเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

- ข้อใด ไม่ใช่ สาเหตุที่เร่งให้เกิดสภาพอากาศสุดขั้วตามบทความ
 - การปลดปล่อยคาร์บอนจากมนุษย์
 - การเพิ่มขึ้นของประชากร
 - การเพิ่มขึ้นของไอน้ำในชั้นบรรยากาศ
 - ภาวะโลกร้อน

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 2. การเพิ่มขึ้นของประชากร บทความไม่ได้กล่าวถึงประชากร แต่เน้นถึงการปลดปล่อยคาร์บอน ภาวะโลกร้อน และผลจากไอน้ำที่เพิ่มขึ้น

กระบวนการอ่าน: การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในการอ่าน

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: แหล่งข้อมูลเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำชี้แจง: อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วระบุว่าเป็น ข้อเท็จจริง หรือ ข้อคิดเห็น

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
ภาคใต้ นับว่าเป็นพื้นที่ที่คึกคักเคยกับ พายุ ฝนตก น้ำท่วมภูมิภาคหนึ่ง ของประเทศ		
ภาคใต้ นับว่าเป็นพื้นที่ที่คึกคักเคยกับ พายุ ฝนตก น้ำท่วมภูมิภาคหนึ่ง ของประเทศ		
เหตุการณ์น้ำท่วมครั้งนี้เป็น อุทกภัยที่หนักหนาสาหัสที่สุดใน ประวัติศาสตร์ภาคใต้		
ตราบไต้ที่มนุษย์เรายังไม่สามารถ ชะลอการปล่อยคาร์บอนได้ สภาวะโลกร้อนจะรุนแรงขึ้น		
การปล่อยคาร์บอนของคนรวย ที่สุด 1% ของโลก เป็นปัจจัยหลัก ที่ทำให้เกิดโลกร้อน		

แนวทางเฉลยข้อสอบเชิงซ้อน ข้อเท็จจริง, ข้อเท็จจริง, ข้อคิดเห็น, ข้อเท็จจริง, ข้อคิดเห็น

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและการตีความ

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: แหล่งข้อมูลเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำชี้แจง: เรียงลำดับปัจจัยที่ทำให้เกิดฝนตกหนักและน้ำท่วมในภาคใต้ ตามลำดับความเชื่อมโยง

ข้อความ	ลำดับเหตุการณ์
โลกร้อนทำให้อุณหภูมิในชั้นบรรยากาศเพิ่มขึ้น	1
เมฆยุคโลกร้อนสะสมน้ำฝนในปริมาณที่มากกว่าเดิม	3
ปริมาณน้ำฝนสะสมในพื้นที่สูงเกินปกติ	4
ภาวณานินญาเพิ่มปริมาณฝนในประเทศไทยคำตอบ	2

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบ: 1-3-4-2

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: สาธารณะ

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม: เพราะเหตุใดเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งนี้จึงถูกมองว่า “หนักหนาสาหัสที่สุดในประวัติศาสตร์ภาคใต้”?

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ: เหตุการณ์นี้ถูกมองว่าหนักหนาสาหัสที่สุดเพราะ:

- ปริมาณน้ำฝนสูงผิดปกติ บางพื้นที่มีฝนสะสมถึง 500 มม. ในเวลาเพียง 24 ชั่วโมง
- น้ำท่วมกินพื้นที่กว้างขวางมาก ชุมชนหลายแห่งที่ไม่เคยเกิดน้ำท่วมมาก่อนก็ได้รับผลกระทบ
- มีผู้ได้รับผลกระทบมากกว่า 300,000ครัวเรือน และมีผู้เสียชีวิตถึง 25 ราย

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบแบบเปิด

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทเรียนที่ได้จากอุทกภัยครั้งนี้ คุณคิดว่าไทยควรดำเนินการอะไรเพื่อป้องกันและลดผลกระทบในอนาคต?

คำตอบ.....

เฉลย/แนวคำตอบ : ไทยควรดำเนินการดังนี้: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างเขื่อนหรือระบบระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการเตือนภัยล่วงหน้าเพื่อให้ประชาชนมีเวลาเตรียมตัว ลดการปลดปล่อยคาร์บอน เช่น การสนับสนุนพลังงานสะอาด ให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการปรับตัวต่อสภาพอากาศสุดขีด สนับสนุนชุมชนที่เปราะบางด้วยการฟื้นฟูและช่วยเหลือหลังภัยพิบัติอย่างรวดเร็ว

กระบวนการอ่าน: การประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบอิสระ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน